

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/103/2012
Identifikačné číslo spisu:	8010200507
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8010200507.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: CORYN s. r. o., Jesenná 8, Prešov, právne zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Fecilákom, M. R. Štefánika 1161, Trebišov, proti žalovanému: Správa katastra v Prešove, Konštantínova č. 6, Prešov (pôvodne Katastrálny úrad v Prešove, Konštantínova č. 6, Prešov), za účasti: TOP R servis s. r. o., Továrenská č. 43, Stará Ľubovňa, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Katastrálneho úradu v Prešove č. Upo 2/2010-So zo dňa 25.05.2010, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/81/2010-75 zo dňa 18.04.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/81/2010-75 zo dňa 18.04.2012 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi ani účastníkovi konania TOP R servis s. r. o., náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia z dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ OSP zrušil rozhodnutie žalovaného č. Upo 2/2010-So zo dňa 25.05.2010 o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení prvostupňového rozhodnutia č. V-6244/09-P zo dňa 01.04.2010, ktorým Správa katastra Prešov vyhovel protestu prokurátora č. Pd 51/10/-1 zo dňa 01.03.2010 a zrušila svoje rozhodnutia o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalobcu č. V-6244/09 zo dňa 05.02.2010. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 583,11 €, z toho na účet JUDr. Molokáčovej sumu 382,32 € a na účet JUDr. Garaja sumu 200,79 €.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku žalovanému vytýkal, že v rozhodnutí sa obmedzil iba na citovanie časti protestu prokurátora, že predložené stanovisko Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v nadväznosti na rozhodnutie Ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky U. (ďalej len „minister“) nebolo možné považovať

za právne relevantnú listinu preukazujúcu splnenie si ponukovej povinnosti voči štátu z dôvodu, že nie je možné akceptovať vzdanie sa svojich práv, ktoré ešte nemal, ďalej že potvrdenie ministerstva bolo neurčité a nezrozumiteľné a teda v rozpore s § 37 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého sa právny úkon musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný a tiež, že jediným oprávneným subjektom na vykonanie predkupného práva je Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (ďalej len „NDS“). Podľa krajského súdu však z takto odôvodneného správneho rozhodnutia nebolo zrejmé, z akých hmotnoprávných ustanovení vychádzali správne orgány (ako aj prokurátor) v súvislosti s predkupným právom v zmysle § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. o jednorazových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 669/2007 Z. z.“) a absentuje aj konkrétne územné rozhodnutie o stavbe diaľnice týkajúce sa sporného pozemku v k. ú. S., od dátumu právoplatnosti ktorého by sa v zmysle § 7a odvodzoval vznik predkupného práva štátu. Konštatoval, že z rozhodnutia žalovaného nevyplynulo, v čom žalovaný videl neurčitosť a nezrozumiteľnosť stanoviska ministerstva, ani to, ako sa správne orgány vysporiadali s názorom prokurátora vysloveným v proteste vo vzťahu k aplikácii zákonného predkupného práva podľa § 7a zákona č. 669/2007 Z. z.. Dodal tiež, že z obsahu administratívneho spisu nebolo vôbec zrejmé, kto je oprávneným zo zákonného predkupného práva, ani samotný fakt, či bol vykonaný jeho záznam v katastri a či vykonanie záznamu bolo oznámené tým subjektom, ktorých sa záznam týka. V tomto smere dal krajský súd za pravdu žalobcovi, že nemohol ponúknuť na predaj „oprávnenému“ z predkupného práva, lebo toto nebolo v katastri zapísané. Krajský súd preto konštatoval, že rozhodnutie žalovaného nespĺňa kritériá správneho rozhodnutia vyplývajúce z § 47 ods. 3 SP a vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, v dôsledku čoho je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Druhým výrokom svojho rozsudku krajský súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi vzniknuté trovy konania vo výške 583,11 €, z toho na účet JUDr. Molokáčovej sumu 382,32 € a na účet JUDr. Garaja sumu 200,79 €. Krajský súd nepriznal odmenu za dva úkony právnej služby (vyjadrenia zo dňa 12.07.2010 a 03.10.2011) z dôvodu, že tieto neboli zo strany súdu vyžiadané, ako aj preto, že vzhľadom na § 250b ods. 1 OSP nemohli mať vplyv na rozsah dôvodov, v akom súd žalobu preskúmaval. Krajský súd navyše nepriznal JUDr. Garajovi odmenu za prevzatie a prípravu veci s poukazom na judikát NS SR, v zmysle ktorého náklady spojené so zmenou advokáta počas konania bez vážneho dôvodu nemôžu byť na ťarchu druhej procesnej strany.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaný a v časti o trovách aj žalobca.

Žalovaný vo svojom odvolaní krajskému súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie veci ako aj vady v konaní, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a z týchto dôvodov navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobu zamietnuť, alebo alternatívne ho zrušiť a vrátiť mu vec na nové konanie. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 28 katastrálneho zákona, v zmysle ktorého je povinný prihliadať aj na skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Namietal protichodné tvrdenie žalobcu, ktoré si osvojil aj krajský súd, že žalobca nemohol oprávnenému predkupné právo ponúknuť, a to s poukazom na skutočnosť, že predkupné právo podľa § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. je zákonným predkupným právom, teda jeho zápis do katastra len deklaruje už existujúci stav, čo vylýva aj zo znenia samotného § 7a zákona č. 669/2007 Z. z.. Preto podľa žalovaného neobstojí záver krajského súdu, že „...z obsahu administratívneho spisu nebolo vôbec zrejmé, kto je oprávneným zo zákonného predkupného práva, ani samotný fakt, či bol vykonaný jeho záznam v katastri a či vykonanie záznamu bolo oznámené tým subjektom, ktorých sa záznam týka...“ - prerože záznam bol vykonaný až po predložení návrhu na zápis, nie skôr. Krajskému súdu vytýkal, že nevzal do úvahy nové rozhodnutie ministerstva č. 3 zo dňa 07.01.2010, ktorým zrušil a nahradil pôvodné potvrdenie zo dňa 24.06.2009 a ktorým došlo k povereniu NDS k vykonaniu predkupného práva.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že správa katastra nebola oprávnená raz povolený vklad vlastníckeho práva zrušiť, pretože rozhodnúť o zániku vlastníckeho práva prináleží len súdu; svojim rozhodnutím správa katastra nezákonným spôsobom zasiahla do vlastníckeho práva žalobcu. Zotrval na svojej argumentácii o nedostatku právomoci žalovaného a ničotnosti jeho rozhodnutia -

paakte. Nesúhlasil ani s názorom prokurátora o nezrozumiteľnosti a neurčitosti vyjadrenia ministerstva zo dňa 24.06.2009. Zdôraznil, že predkupné právo nemožno previesť na inú osobu s poukazom na § 604 OZ. V ďalšom žalobca poukázal na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a NSSR. K vyjadreniu žalobca pripojil list NDS zo dňa 14.06.2010 týkajúci sa obdobnej situácie, keď NDS bolo ponúknuté uplatnenie si predkupného práva a obsahujúci vyjadrenie NDS, že predkupné právo v zmysle § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. patrí štátu.

Žalobca tiež napadol odvolaním výrok krajského súdu o trovách konania, a to z dôvodu, že krajský súd mu nepriznal odmenu za tri úkony právnej služby, a to za dve podania na súd (jedno podávala jeho predchodkyňa JUDr. Molokáčová), ktorými boli spresňované žalobné dôvody a za prevzatie a prípravu veci JUDr. Garajom potom, čo JUDr. Molokáčová vypovedala žalobcom udelenú plnú moc. Nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu o tom, že v preskúmvacom konaní sa nevykonáva dokazovanie a rozsah konania je daný rozsahom žalobných námietok; vyjadril tu názor, že ak by sa toto ustanovenie malo striktne dodržiavať, bolo by úplne zbytočné nariadovať pojednávanie s účasťou účastníkov konania. Pokiaľ išlo o argumentáciu krajského súdu v súvislosti s nepriznaním odmeny za prevzatie veci po vypovedaní plnej moci pôvodnou právnu zástupkyňou, že náklady spojené so zmenou advokáta počas konania bez vážneho dôvodu nemôžu byť na ťarchu druhej procesnej strany, žalobca zdôraznil, že v tomto prípade nešlo o zmenu advokáta bez vážneho dôvodu, ale práve naopak - zvolená právna zástupkyňa vypovedala udelenú plnú moc a keďže s poukazom na ustanovenie § 250a OSP žalobca musel byť v preskúmvacom konaní zastúpený advokátom (inak by bolo konanie zastavené s poukazom na § 250d ods. 3 OSP), žalobca si nového advokáta musel zvoliť. Žalobca však namietal aj nepriznanie trov konania podľa jeho vyčíslenia, teda v sume 6.449,56 €, pri výpočte ktorých vychádzal z tarifnej hodnoty veci (kúpnej ceny nehnuteľnosti, s ktorou už vyše dva roky nemôže nakladať). Nepovažoval za správny ani postup krajského súdu, ktorý časť trov priznal JUDr. Molokáčovej a časť JUDr. Garajovi, hoci z vyjadrenia žalobcu bolo zrejmé, že s poukazom na § 149 ods. 3 OSP žiadal poukázať všetky trovy na účet JUDr. Garaja.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu proti výroku o trovách konania vyjadril názor, že žalobcom stanovená výška trov bola neprimeraná.

Účastník konania spoločnosť TOP R servis s. r. o., sa k podaniam žalobcu a žalovaného písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a odvolanie žalobcu voči trovám je dôvodné len sčasti. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 09.04.2013 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V zmysle § 1 písm. h/ zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 01.01.2013 zrušujú katastrálne úrady. Na základe nižšie citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Katastrálneho úradu v Prešove ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpila z titulu zákonných zmien Správa katastra v Prešove. Uvedená právna zmena sa premietla v zákone č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších právnych predpisov (katastrálny zákon) najmä prostredníctvom jeho nového ustanovenia § 16a.

Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 345/2012 Z. z. pôsobnosť katastrálnych úradov ustanovená osobitnými predpismi prechádza na správy katastra v sídlach krajov.

Podľa § 7 ods. 8 zákona č. 345/2012 Z. z. konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom

chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb na úseku štátnej správy v pôsobnosti katastrálneho úradu začaté do 31.12.2012, dokončí správa katastra v sídle kraja, v ktorej územnom obvode mal katastrálny úrad sídlo.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. správa katastra v sídle kraja vykonáva štátnu správu na úseku katastra v územnom obvode kraja.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vyplýva, že žalovaný žalobou napadnutým rozhodnutím č. Upo 2/2010-So zo dňa 25.05.2010 na odvolanie žalobcu potvrdil rozhodnutie správy katastra ako prvostupňového správneho orgánu č. V-6244/09-P zo dňa 01.04.2010, ktorým plne vyhovel protestu prokurátora č. Pd 51/10/-1 zo dňa 01.03.2010 a zrušila svoje pôvodné rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy zo dňa 27.11.2009 uzavretej medzi spoločnosťou TOP R servis s. r. o. ako predávajúcim a spoločnosťou CORYN s. r. o. ako kupujúcim, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti - parc. reg. C. č. XXX/X a č. XXX/X, zapísané na LV č. XXX, k. ú. G. a parc. reg. C. XXXX/X, zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. S..

Dôvodom zrušenia povoleného vkladu a potvrdenia prvostupňového rozhodnutia bolo konštatovanie prokurátora o nezákonnosti povolenia vkladu vzhľadom k pozemku v k. ú. Solivar, ku ktorému v zmysle zákona č. 669/2007 Z. z. vzniklo zo zákona predkupné právo. Žalovaný poukazoval na názor prokurátora, ktorý stanovisko ministerstva zo dňa 24.06.2009 nepovažoval za dostatočne relevantné a preukazujúce splnenie si povinnosti vyplývajúcej zo zákonného predkupného práva v zmysle § 7a zákona č. 669/2007 Z. z.. Vyjadrenie ministerstva bolo podľa názoru prokurátora nezrozumiteľné a neurčité a navyše nebolo možné akceptovať skutočnosť, že by sa štát vzdal vopred svojich práv, ktoré ešte nemá. Podľa prokurátora jediným oprávneným subjektom vykonať predkupné právo bola NDS, a preto bolo potrebné osobitné vyjadrenie NDS ku každému návrhu na vklad tak, aby bolo jasné, či si predkupné právo v danej veci uplatní alebo neuplatní. Ďalej žalovaný poukázal na povinnosť správy katastra vyplývajúcu z ustanovenia § 28 katastrálneho zákona, v zmysle ktorého musí prihliadať aj na skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu, pričom v danom prípade touto právnou a skutkovou okolnosťou bolo posúdenie, či si oprávnený subjekt uplatní predkupné právo podľa § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. k časti predmetu prevodu (pozemku v k. ú. S.). Žalovaný tvrdil, že správny orgán sa s touto skutočnosťou vysporiadal, čo je podložené uznesením o prerušení vkladového konania zo dňa 14.12.2009. Po predložení stanoviska ministerstva zo dňa 24.06.2009 a 28.12.2009 bol síce vklad povolený, no po podaní protestu prokurátora bol následne zrušený. K odvolacím námietkam žalobcu, že správa katastra nebola oprávnená zrušiť raz povolený vklad, žalovaný poukázal na osobitý charakter protestu prokurátora a následkov, ktoré môže vyvolať.

Žalobca žiadal uvedené rozhodnutie na základe žaloby preskúmať. Namietal, že správa katastra nemohla už raz povolený vklad vlastníckeho práva zrušiť, a že takéto rozhodnutie je paaktom. Zdôraznil, že v konaní predložil v stanovenej lehote potvrdenia ministerstva zo dňa 24.06.2009 a 28.12.2009, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že štát si predkupné právo neuplatnil, ako aj skutočnosť, že uvedené vyhlásenie sa vzťahuje na všetky katastrálne konania. Nesúhlasil s tvrdením prokurátora v jeho proteste, že oprávneným z predkupného práva bola NDS a v tomto smere poukázal aj na vyjadrenie NDS.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zrušení rozhodnutia žalovaného o potvrdení prvostupňového rozhodnutia, ktorým správa katastra vyhovel protestu prokurátora a zrušila svoje predchádzajúce rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalobcu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami účastníkov konania a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil napadnuté rozhodnutie a postup správneho orgánu.

Odvolací súd pripomína, že protest prokurátora je právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy (§ 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších

predpisov - ďalej len „zákon o prokuratúre“).

V zmysle § 27 ods. 1 písm. c/ zákona o prokuratúre a § 69 ods. 4 správneho poriadku proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa môžu účastníci konania odvolať alebo podať rozklad; na konanie o odvolaní alebo rozklade proti rozhodnutiu o proteste prokurátora sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 69 ods. 1 správneho poriadku, ak sa protest prokurátora podal na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán sám svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu.

Inštitút protestu prokurátora, ako jeden zo špecifických prostriedkov dozoru prokuratúry, slúži predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí orgánov verejnej správy - na odstraňovanie právnych pochybení, ktoré vznikli v príslušnom konaní. V rámci tohto dozoru prokuratúra uplatňuje svoju pôsobnosť vo vzťahu k orgánom verejnej správy tým, že podaním protestu prokurátora možno vyvolať preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu.

Správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, má dve možnosti - buď protestu prokurátora vyhovie alebo mu nevyhovie, resp. mu vyhovie iba čiastočne.

V prvom prípade ide o špeciálny prípad autoremedúry, pri ktorom sa nevyžaduje súhlas účastníkov konania. Účastník konania má ale zákonné právo podať proti rozhodnutiu o proteste prokurátora riadny opravný prostriedok (§ 69 ods. 4 správneho poriadku). Keďže predmetom odvolania (rozkladu) je rozhodnutie o proteste prokurátora, t. j. len rozhodnutie vydané v konaní upravenom v § 69 správneho poriadku, v odvolaní (rozklade) nie je možné napadnúť rozhodnutie vydané v správnom konaní o základe veci. Odvolanie sa teda pripúšťa len v otázke, či sa protestu prokurátora malo alebo nemalo vyhovieť. Z tohto dôvodu odvolací súd nepovažoval námietky žalobcu o nedostatku právomoci žalovaného a ničotnosti správneho aktu za relevantné.

V druhom prípade (keď správny orgán protestu nevyhovel) sa účastníci nemôžu domáhať preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora podľa druhej hlavy piatej časti OSP, pretože takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím, ktorým sa zakladá, mení alebo zrušuje právo alebo povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ani sa priamo ich práv alebo právom chránených záujmov alebo povinností netýka. Zákon však v tomto prípade priznal prokurátorovi právo domáhať sa preskúmania zákonnosti pôvodného správneho rozhodnutia, teda toho, ktoré neúspešne napadol protestom, na základe prokurátorskej žaloby pred súdom (§ 35 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 250 ods. 6 a § 250b ods. 5 OSP).

Jednou z podmienok postupu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP je, že návrhom napadnutým rozhodnutím a postupom správneho orgánu došlo k ukráteniu na právach tej fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá tento návrh podáva (§ 247 ods. 1 OSP), ako aj to, že ide o rozhodnutie, ktoré zakladá, mení alebo zrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 3 OSP).

Nakoľko ustanovenie § 247 ods. 2 OSP dovoľuje všeobecným súdom, aby v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti OSP preskúmali len tie rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov a žalobca sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného v konaní o proteste prokurátora, predmetom preskúmania súdom v prejednávanej veci mohla byť len zákonnosť tohto rozhodnutia a rozhodnutia správy katastra, ktorým vyhovel protestu prokurátora, a to z hľadiska, či protestu prokurátora malo alebo nemalo byť vyhovené. Nie je možné v tomto konaní preskúmať rozhodnutie pôvodné (o povolení vkladu), ani riešiť otázku, komu svedčí vlastnícke právo.

S poukazom na § 22 ods. 4 katastrálneho zákona sa na katastrálne konanie vzťahuje Správny poriadok („SP“).

Podľa § 32 ods. 1 SP správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov

konania (ods. 1).

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (ods. 2).

Podľa § 28 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31a písm. c/ katastrálneho zákona konanie o návrhu na vklad sa preruší, ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh.

Podľa § 31b ods. 1 písm. f/ katastrálneho zákona konanie o návrhu na vklad sa zastaví, ak účastník konania v určenej lehote neodstránil nedostatky návrhu na vklad, prípadne jeho príloh.

Podľa § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. na pozemok, na ktorom sa má uskutočniť stavba diaľnice alebo cesty pre motorové vozidlá, vzniká zo zákona predkupné právo štátu dňom právoplatnosti územného rozhodnutia. Predkupné právo štátu sa zapisuje do katastra nehnuteľností na návrh právnickej osoby zriadenej štátom, ktorého prílohou je autorizačne a úradne overený geometrický plán.

V predmetnej veci zo spisu žalovaného vyplynulo, že správa katastra po podaní návrhu na vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu dňa 14.12.2009 prerušila konanie a vyzvala účastníkov vkladového konania „na predloženie vyjadrenia Slovenskej republiky ako oprávnenej z predkupného práva, že si neuplatnila predkupné právo podľa § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. na parcelu C. č. XXXX/X v k. ú. S. na základe písomnej ponuky povinného z predkupného práva“, pretože na uvedenom pozemku sa mala podľa rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Prešove č. 2009-730/3005-11/Sp-KC zo dňa 03.09.2009 nachádzať diaľnica.

Účastníci na základe uvedenej výzvy predložili správe katastra stanoviská ministerstva zo dňa 24.06.2009 a 28.12.2009, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že Slovenská republika si predkupné právo k pozemkom určeným na výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest neuplatnila. Preto následne správa katastra svojim rozhodnutím zo dňa 05.02.2010 pod č. V-6244/09 vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu povolila.

Až na základe protestu prokurátora dospela správa katastra k záveru, že vytýkaný neodstatok nebol odstránený, lebo stanovisko ministerstva bolo neurčité, nebolo možné akceptovať skutočnosť, že by sa štát vzdal vopred svojich práv, ktoré ešte nemá a podľa prokurátora jediným oprávneným subjektom vykonať predkupné právo bola NDS, a preto bolo potrebné osobitné vyjadrenie NDS ku každému návrhu na vklad tak, aby bolo jasné, či si predkupné právo v danej veci uplatní alebo neuplatní.

Odvolací súd zhodne so záverom krajského súduospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného nebolo v súlade so zákonom. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí okrem uvedenia svojej povinnosti vyplývajúcej z § 31 ods. 1 katastrálneho zákona neuviedol žiaden vlastný názor, ani nezdôvodnil, prečo názor prokurátora považoval za správny. Neuviedol absolútne žiadne hmotnoprávne ustanovenia, ktorými by zmenu svojho právneho názoru podložil (tieto nie sú zrejmé ani z protestu prokurátora).

V celom konaní nebolo bezpochybne a jednoznačne konštatované, kto je podľa žalovaného oprávneným z predkupného práva a prečo sa mala k predkupnému právu štátu vyjadrovať NDS. Zo znenia § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. predsa vyplýva, že ide o predkupné právo štátu, ktoré mu vznikne zo zákona a to dňom právoplatnosti územného rozhodnutia. Aj samotná správa katastra vyzvala účastníkov

vkladového konania doložiť „vyjadrenie Slovenskej republiky ako oprávnenej z predkupného práva, že si neuplatnila predkupné právo podľa § 7a zákona č. 669/2007 Z. z. na parcelu C. č. XXXX/X v k. ú. S. na základe písomnej ponuky povinného z predkupného práva“. Presne tento požadovaný doklad žalobca v konaní aj predložil. Listy ministerstva zo dňa 24.06.2009 ako aj 28.12.2009 jednoznačne obsahujú vyjadrenie Slovenskej republiky, že si predkupné práva neuplatňuje a zároveň aj vyjadrenie, že toto vyhlásenie sa má vzťahovať na všetky katastrálne konania. List zo dňa 28.12.2009 je upresnením vyjadrenia ministerstva vo vzťahu k predmetnému pozemku v k. ú. S. na základe žiadosti žalobcu. Podľa odvolacieho súdu nebolo žalovaným objasnené, ani to, prečo zhodne s názorom prokurátora, začal považovať stanovisko ministerstva za neurčité a nezrozumiteľné.

Žalovaný v odvolaní proti rozsudku krajskému súdu vytýkal, že nevzal do úvahy rozhodnutie ministerstva zo dňa 07.01.2010, ktoré nahradilo jeho pôvodné stanovisko zo dňa 24.06.2009, a ktoré bolo doložené do administratívneho spisu ešte počas plynutia lehoty stanovenej žalobcovi v uznesení správy katastra o prerušení konania. Odvolací súd však zdôrazňuje, že toto stanovisko/rozhodnutie ministerstva nebolo v preskúmanom rozhodnutí spomenuté ani jediný raz. Nie je pritom úlohou súdu v preskúmaní konaní dopĺňať dokazovanie a objasňovať skutkový stav vecí - to bolo úlohou správnych orgánov.

Takéto rozhodnutie žalovaného ani podľa názoru odvolacieho súdu nespĺňa kritériá správneho rozhodnutia vyplývajúce z § 47 ods. 3 SP a vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu vecí, v dôsledku čoho je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené dospel k záveru zhodnému s názorom krajského súdu o potrebe zrušiť rozhodnutie žalovaného a vrátiť mu vec na nové konanie a preto v tejto časti napadnutý rozsudok krajského súdu ako vo výroku vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu proti výroku krajského súdu o trovách, odvolací súd sa plne stotožnil s rozhodnutím a odôvodnením krajského súdu, ktoré sa týkajú trov konania a v podrobnostiach na odôvodnenie krajského súdu odkazuje. Námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého výroku o trovách konania.

Podľa názoru odvolacieho súdu v zmysle § 142 ods. 1 OSP je zrejmé, že podmienkou priznania trov konania úspešnému účastníkovi súdom je, že musí ísť o trovy konania potrebné na účelné uplatňovanie či bránenie práva. V predmetnej veci dospel krajský súd k správneému záveru, že vyjadrenia zo dňa 12.07.2010, 03.10.2011 neboli nevyhnutné ani potrebné na bránenie práva žalobcu, nakoľko skutočnosti uvedené v predmetných vyjadreniach bolo možné uviesť v žalobe, prípadne na pojednávaní.

Odvolací súd súhlasí aj s názorom krajského súdu ohľadom trov konania za prípravu a prevzatie žaloby JUDr. Jánom Garajom, nakoľko ani tu nejde o účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že náklady spojené so zmenou advokáta v priebehu konania bez vážneho dôvodu nemôžu byť na ťarchu druhej procesnej strany. Ide tu o navýšenie trov konania, pričom neúspešný účastník by hradil duplicitne tie isté trovy. Nemožno preto spravodlivo žiadať, aby úspešný účastník mal právo na náhradu uvedených trov konania. O vážny dôvod na výmenu advokáta ide napríklad v prípade, ak by pôvodný advokát ukončil advokátsku činnosť.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu, že trovy konania mali byť vyčíslené z hodnoty vecí, ani s tvrdením, že všetky trovy mali byť priznané JUDr. Garajovi vzhľadom na § 149 ods. 3 OSP. V predmetnom konaní ide jednoznačne o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia podľa piatej časti OSP. S poukazom na § 11 ods. 4 v spojení s § 9 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti OSP jedna šestina výpočtového základu. Ustanovenie § 149 ods. 3 OSP upravuje inú situáciu a to takú, kedy má účastník konania súčasne dvoch alebo viacerých advokátov.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil aj výrok rozhodnutia krajského súdu o trovách konania.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c a § 250k ods. 1 OSP a žalobcovi ani účastníkovi konania TOP R servis s. r. o. náhradu trov konania nepriznal. Viedľajšiemu účastníkovi trovy konania nevznikli a ani si ich neuplatnil, žalobca bol v konaní o jeho odvolaní neúspešný a iné trovy odvolacieho konania nevyčísľil a žalovanému zákon priznanie trov neumožňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.